

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

การเขียนรายงานการวิจัย

วัตถุประสงค์ประจำบทเรียน

เพื่อให้นักศึกษา

1. ทราบถึงความสำคัญและองค์ประกอบของรายงานการวิจัย
2. เขียนรายงานการวิจัยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

เนื้อหา

- ความหมายของรายงานการวิจัย
- จุดมุ่งหมายของรายงานการวิจัย
- ความสำคัญของรายงานการวิจัย
- องค์ประกอบของการเขียนรายงานการวิจัย
- กระบวนการเขียนรายงานการวิจัย
- หลักการเขียนรายงานวิจัย
- ส่วนประกอบของรายงานการวิจัย
- บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง
- การประเมินผลการวิจัย
- การเผยแพร่ผลการวิจัย

ความหมายของรายงานการวิจัย

รายงานการวิจัย

- **รายงานการวิจัย** เป็นเอกสารเรื่องราวที่ได้เรียบเรียงขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลอย่างละเอียดแล้วนำมาเขียนเรียบเรียงไว้อย่างมีระบบ ระเบียบแบบแผนตามสากลนิยม (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ, 2540 : 20)
- **รายงานการวิจัย** เป็นเอกสารทางวิชาการที่ผู้วิจัยได้เรียบเรียงขึ้นจากการศึกษา ค้นคว้า ในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง โดยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอปัญหาของการวิจัย กรอบความคิด ในการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย และข้อค้นพบในการดำเนินการวิจัย (กฤติยา วงศ์ก้อม, 2545 : 197)

สรุปได้ว่า

- **รายงานการวิจัย** เป็นเอกสารเชิงวิชาการที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นภายหลังจากได้ดำเนินการวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อนำเสนอผลการวิจัยให้แก่บุคคลที่สนใจ ผู้ให้การสนับสนุนทุน/หน่วยงานต้นสังกัด หรือบุคคลที่ต้องการใช้ประโยชน์ได้รับทราบ และศึกษาข้อเสนอแนะรวมทั้งสามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้

การเขียนรายงานการวิจัย

- **การเขียนรายงานการวิจัย หมายถึง** การเรียบเรียงเอกสารขึ้นมาเพื่อนำเสนอเรื่องราวที่เป็นผลการศึกษาค้นคว้าและดำเนินการอย่างมีระบบแบบแผน ด้วยกระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์และเป็นระบบ แสดงให้เรื่องราวที่นำมาเขียนรายงานต้องเป็นข้อเท็จจริงหรือความรู้อันเกิดจากการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการค้นคว้าตามกระบวนการวิจัยที่จะเป็นวิทยาศาสตร์และเป็นระบบ
- **การเขียนรายงานการวิจัย คือ** การรายงานผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดรูปแบบทางการเขียนรายงานไวเป็นสากล เพื่อให้มีความง่าย ชัดเจนและเป็นระบบ

จุดมุ่งหมายของรายงานการวิจัย

จุดมุ่งหมายของรายงานการวิจัย

ในการเขียนรายงานการวิจัยมีจุดมุ่งหมายดังนี้ (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ, 2543, หน้า 177)

1. เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจปัญหาที่ผู้วิจัยสนใจนำมาศึกษาว่า มีความสำคัญจำเป็นอย่างไร ทำไมถึงต้องทำวิจัย
2. เพื่อนำเสนอข้อมูลทั้งหมดของงานวิจัยเรื่องนั้นอย่างครบถ้วน สำหรับเป็นพื้นฐานในการตีความและสรุปผลการวิจัย
3. เพื่อตีความข้อมูลให้แก่ผู้อ่าน และนำเสนอข้อบ่งบอกต่าง ๆ ของข้อมูลในแง่ของคำตอบหรือข้อเฉลยที่เหมาะสมต่อปัญหาการวิจัย

ความสำคัญของรายงานการวิจัย

ความสำคัญของรายงานการวิจัย

1. เป็นเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงข้อมูลสาระสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัย และข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยซึ่งจะมีคุณค่าในเชิงวิชาการและการประยุกต์ใช้ในการบริหารงานหรือพัฒนางานต่าง ๆ
2. เป็นสื่อกลางสร้างความเข้าใจ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้สนใจงานวิจัย ทำให้ทราบกรอบแนวความคิด แนวทาง วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิจัย ทำให้ไม่เกิดการวิจัยซ้ำซ้อนและได้มีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาวิธีการวิจัยหรือรูปแบบในการวิจัยหลากหลายมากขึ้น
3. ก่อให้เกิดการสั่งสมและขยายพรมแดนขององค์ความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ ทำให้ศาสตร์เหล่านั้นมีความกระจ่างและเข้มแข็งขึ้น

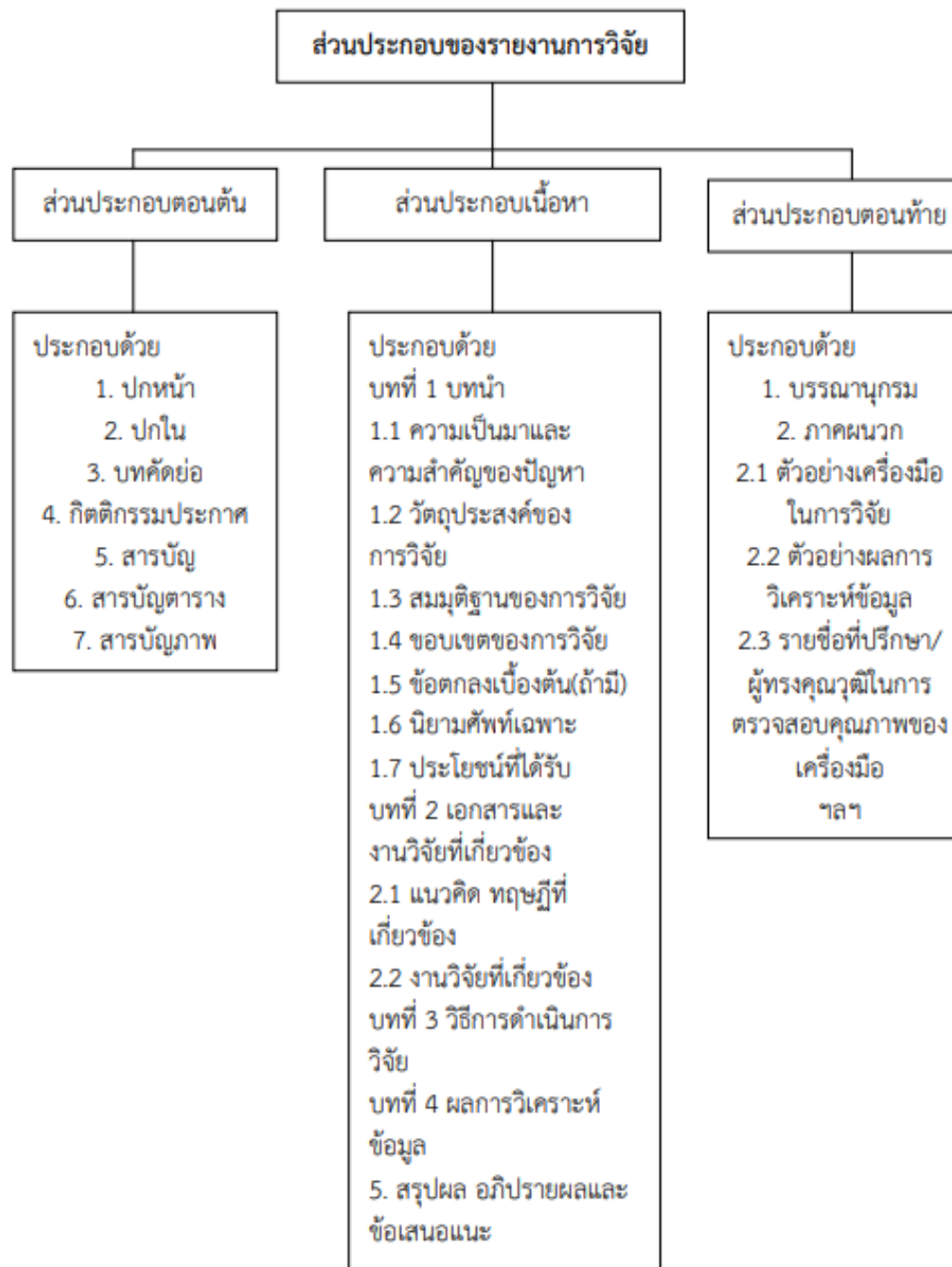
ความสำคัญของรายงานการวิจัย

4. ก่อให้เกิดการยกระดับหรือพัฒนาวิชาชีพดังกล่าว ให้มีมาตรฐานสูงขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัยที่สืบทอดระหว่างนักวิจัยแต่ละรุ่นทำให้มีการพัฒนาผลการวิจัยในสาขาวิชาชีพต่างๆ ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
5. เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่นักวิจัยวิชาการนักศึกษาใช้อ้างอิงและตรวจสอบได้ ตลอดจนนำไปใช้ประโยชน์ทั้งทางวิชาการ การกำหนดนโยบาย การทำงานระดับปฏิบัติการและประโยชน์เชิงพานิช
6. เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยเรียบเรียงขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยให้ผู้สนใจได้ทราบเหตุผลและที่มาของปัญหา กรอบแนวคิดในการวิจัยการดำเนินวิจัยและผลการวิจัย
7. สารของรายงานการวิจัยในแต่ละหัวข้อหรือจะมีลักษณะเฉพาะที่มีความเป็นเอกภาพและแตกต่างกัน แต่จะมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันระหว่างแต่ละหัวข้อหรือแต่ละบท

ลักษณะสำคัญของรายงานการวิจัย

- การเขียนรายงานการวิจัย เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะต้องนำเสนอข้อมูลรายละเอียดทั้งหมดของการดำเนินการวิจัยไว้เป็นหลักฐาน โดยบอกเล่าถึงสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้ผู้สนใจได้ทราบถึงเหตุผลในการศึกษาค้นคว้า ที่มาของปัญหา กรอบแนวคิดในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลลัพธ์หรือข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย รายงานแบบการวิจัยจึงเป็นสื่อกลางสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างผู้วิจัยกับลูกค้า หรือผู้สนใจงานวิจัย ซึ่งจะก่อให้เกิดการขยายพรมแดนขององค์ความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ และจะมีผลต่อการพัฒนาวิชาชีพต่างๆ ให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

ส่วนประกอบของรายงานการวิจัย

กระบวนการเขียนรายงานการวิจัย

เตรียมการเขียนรายงานการวิจัย

ลงมือเขียนรายงานการวิจัย

หลังการเขียนรายงานการวิจัย

เตรียมการเขียนรายงานการวิจัย

- มีประเด็นที่ควรพิจารณา ดังนี้ (Dixon and Others, 1987 : 215–216)
 - กำหนดประเภทของผู้ศึกษา อาทิ ผู้บริหาร นักวิจัยหรือนักวิชาการ เพื่อจะได้นำเสนอผลการวิจัยให้เหมาะสม และการได้รับข้อมูลย้อนกลับจากกลุ่มผู้ศึกษา
 - กำหนดประเภทของรายงาน อาทิ รายงานต่อผู้ให้การสนับสนุน ผู้บริหาร หรือการเผยแพร่ในวารสารการวิจัย
 - จัดเตรียมข้อมูล/เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล หรือสรุปผลการวิจัย
 - เลือกวิธีการนำเสนอในแต่ละประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ ข้อความ ตาราง กราฟ แผนภูมิหรือการผสมผสานระหว่างวิธีการ
 - เขียนโครงการวิจัยตามรูปแบบ และองค์ประกอบที่เป็นมาตรฐานหรือกำหนดขึ้นของแต่ละหน่วยงานที่ให้ทุนอุดหนุนในลักษณะของงานที่จะปฏิบัติในอนาคต

ลงมือเขียนรายงานการวิจัย

- ลงมือเขียนรายงานการวิจัย ให้ถูกต้อง และครบถ้วนตามรูปแบบ และองค์ประกอบในลักษณะของงานวิจัยที่ได้ปฏิบัติแล้ว

หลังการเขียนรายงานการวิจัย

หลังจากการเขียนรายงานการวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยควรได้ดำเนินการ ดังนี้

- นำรายงานการวิจัยที่เขียนเสร็จแล้วส่งพิมพ์ต้นฉบับให้เสร็จ
- ตรวจสอบ/พิสูจน์ความถูกต้องของรายงานฉบับที่เขียนและรายงานฉบับที่พิมพ์เสร็จแล้วในประเด็น ดังนี้ (วันชัย คิริชนะ และไพจิตร ปุญญพันธ์, 2531 : 151)
 - การใช้ภาษา คำศัพท์ การสะกดคำ ความสม่ำเสมอของการใช้คำ การใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษพิมพ์ใหญ่/เล็ก
 - การเว้นวรรค ระยะห่างระหว่างบรรทัด ประเภทและขนาดของตัวอักษรที่พิมพ์
 - การย่อหน้า ในแต่ละย่อหน้าเนื้อหาต้องไม่มากหรือน้อยเกินไป มีความสมบูรณ์และการใช้ภาษาเชื่อมโยงที่เหมาะสม
 - ตำแหน่งของการแสดงภาพ ตาราง แผนภูมิ หรือกราฟ
 - รูปแบบการพิมพ์/ระยะย่อหน้าที่กำหนดในลักษณะเดียวกันตามรูปแบบมาตรฐาน
- การตรวจรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ครั้งสุดท้าย แล้วจัดพิมพ์และเย็บเล่มตามจำนวนที่ต้องการ และถ้าต้องการเผยแพร่ในวารสารจะต้องมีการจัดเตรียมเนื้อหาและรูปแบบของรายงานตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานนั้น ๆ

หลักการเขียนรายงานการวิจัย

หลักการเขียนรายงานการวิจัย

ในการเขียนรายงานการวิจัยมีประเด็นที่ผู้วิจัยต้องใช้เป็นหลักการ ดังนี้(สิน พันธ์ุพิณิช, 2547 : 374-375 ; บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ, 2541 : 266)

1. ความถูกต้อง (Accuracy) เป็นการเขียนรายงานตามข้อเท็จจริงข้อมูลโดยปราศจากความมีอคติ และไม่บิดเบือนข้อมูลที่ค้นพบ และรูปแบบของรายงาน

2. ความกะทัดรัด (Concise) เป็นการเขียนรายงานการวิจัยที่สั้น ๆ ได้ใจความตรงประเด็น ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ไม่ใช้คำปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ ที่จะทำให้ผู้สนใจในทีศึกษากเกิดความสับสน หรือคลาดเคลื่อน ทำให้การวิจัยมีคุณภาพที่ด้อยลง

3. ความชัดเจน (Clarity) เป็นการเขียนรายงานให้เกิดความชัดเจน โดยใช้ประโยคง่าย ๆ ถูกหลักไวยากรณ์ เว้นวรรคตอนและใช้สัญลักษณ์ให้ถูกต้อง ใช้ภาษาที่มีความหมายเดียว ถ้าจำเป็นจะต้องใช้ตัวย่อให้ใช้ตัวย่อที่เป็นทางการหรือรับรู้โดยทั่วไปโดยจะต้องมีชื่อเต็มแล้วใช้วงเล็บระบุตัวย่อมาก่อน การเน้นข้อความที่ต้องการให้เกิดความชัดเจน และเรียงลำดับย่อหน้าตามเนื้อหาที่ต่อเนื่องกัน แต่ไม่ต้องขึ้นต้นย่อหน้าด้วยคำว่า “และ” “หรือ”

หลักการเขียนรายงานการวิจัย

4. **ความสอดคล้อง (Consistency)** เป็นการใช้คำศัพท์ให้เหมือนกันทั้งฉบับ เพื่อป้องกันความเข้าใจที่สับสนว่าผู้เขียนรายงานการวิจัยมีความหมายในคำดังกล่าวเหมือนกันหรือแตกต่างกัน อาทิ มโนทัศน์ หรือ ความคิดรวบยอดที่มาจากภาษาอังกฤษว่า “Concept”

5. **การเน้นความสำคัญ** เป็นการกำหนดประเด็นที่สำคัญในการนำเสนอ อภิปราย และมีรายละเอียดของประเด็นนั้น ๆ อย่างชัดเจน

6. **ความต่อเนื่อง** จะต้องเรียงลำดับข้อมูลที่มีความเกี่ยวพันกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และต่างกลุ่มจะต้องเรียงลำดับตามความสำคัญของความเกี่ยวข้องกับการวิจัย แต่จะต้องมีการเชื่อมโยงให้มีความต่อเนื่องซึ่งกันและกัน

หลักการเขียนรายงานการวิจัย

7. การใช้ภาษาที่ถูกต้อง เป็นการใช้ภาษาของตนเองในการนำเสนอที่ชัดเจนไม่ใช้ภาษาที่ผสมกันอย่างสับสน (ภาษาไทย/ภาษาต่างประเทศ) หรือการภาษาที่ใช้ทับศัพท์กับต่างประเทศ อาทิ เพอร์เซ็นต์ ควรใช้คำว่า ร้อยละ เป็นต้น

8. ความมีเหตุผล เนื้อหาสาระของรายงานการวิจัยจะต้องมีเหตุผลที่แน่นหนา และมีหลักฐานอ้างอิงสนับสนุนที่เชื่อถือได้

ส่วนประกอบของรายงานการวิจัย

- ส่วนหน้า ประกอบด้วย ปกหน้า ปกใน บทคัดย่อ กิตติกรรมประกาศ สารบัญ สารบัญ ตาราง สารบัญภาพประกอบ
- ส่วนเนื้อเรื่อง ประกอบด้วยเนื้อหา 5 บท
 - บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น ข้อจำกัดของการวิจัย คำนิยามโดยเฉพาะ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - บทที่ 2 หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย
 - บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
 - บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ
- ส่วนอ้างอิง ประกอบด้วย บรรณานุกรม ภาคผนวก ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล รายงานผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง

- การอ้างอิงหรือการทำบรรณานุกรมช่วยให้ผู้อ่านติดตามเอกสารที่ได้อ้างอิงในผลงานทางวิชาการนั้น ๆ

การประเมินผลการศึกษาวิจัย

การประเมินรายงานการวิจัย เป็นการตรวจสอบคุณภาพของรายงานการวิจัยว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ในการประเมินรายงานการวิจัยนักวิจัยจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ชัดเจนว่าต้องการประเมินงานวิจัยเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในเรื่องใด สมคิด พรหมจ้อย (2555 : 203 – 204) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินงานวิจัยมี 3 ประการ คือ

1. เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจว่าควรจะนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนางาน
2. เพื่อนำผลการประเมินงานวิจัยไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งงานหรือขอผลงานทางวิชาการ
3. เพื่อนำผลการประเมินงานวิจัยไปใช้ในการตัดสินใจให้รางวัลผลงานวิจัย

การเผยแพร่ผลการวิจัย

- การเผยแพร่ทางการประชุมวิชาการ

เป็นการสรุปเนื้อหาให้ย่อและสามารถนำเสนอได้ในจำนวนประมาณ 10-15 หน้ากระดาษ A4 และนำเสนอภายในเวลาประมาณ 15 นาที หรืออาจเป็นการนำเสนอแบบโปสเตอร์ โดยการส่งงานเพื่อเผยแพร่ที่ประชุมวิชาการต้องสอดคล้องกับประเด็นที่ประชุมวิชาการนั้นตั้งไว้

- การเผยแพร่ทางวารสารวิชาการ

นำเสนอเป็นบทความวิจัยในวารสารวิชาการ จะมีความเข้มงวดในการตรวจสอบบทความจากนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหา ระเบียบวิธีวิจัย จริยธรรมการวิจัย และความถูกต้องในการอ้างอิง เป็นต้น

- การเผยแพร่ออนไลน์

เป็นการนำเสนอผ่านเว็บไซต์ หรือบริการสื่อบริการออนไลน์ได้มากมายทั้งที่เป็นการบริการวิชาการโดยตรง และทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา. (2562). **ระเบียบวิธีวิจัยด้านระบบสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สันทม จอนจวบทรง. (2561). **การวิจัยทางระบบสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คำถามเชิงปฏิบัติการบทที่ 11

- ในการเขียนรายงานการวิจัยมีความสำคัญอย่างไรต่อการวิจัยนั้น ๆ
- ให้ท่านได้ศึกษารายงานการวิจัย 1 เรื่อง แล้วให้นักศึกษาได้สรุปสาระสำคัญของแต่ละหัวข้อในบทที่ 1 ถึงบทที่ 4 ว่ามีอะไรบ้าง อย่างไร